Ankenævnet for Forsikring

919/13

Den 24. juni 2013 blev i sag nr. 82.206:

xxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxx xx
xxxx xxxxxx xxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har livsforsikring i PFA Pension. Han klager bl.a. over selskabets regulering af hans invalideydelse.

Klageren gør gældende, at selskabet er uberettiget til at nedsætte størrelsen af de udbetalinger, han modtager i henhold til en erhvervsevnetabsforsikring, samt at størrelsen af udbetalingerne er beregnet forkert af selskabet.

Selskabet har hertil bl.a. anført, at klageren ved en fejl har modtaget for store udbetalinger, at selskabet har været berettiget til at berigtige udbetalingernes størrelse, samt at størrelsen af ydelserne er beregnet korrekt.

Den omtvistede erhvervsevnetabsforsikring giver ret til fulde ydelser ved nedsættelse af erhvervsevnen med 2/3 eller derover og halve ydelser ved nedsættelse af erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3.

I sin klage til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
> Da sagen har eksisteret siden ultimo 1994, vil jeg først komme med lidt forhistorie, der vil være relevant.

2. 82.206

Den. 1. oktober 1994 bliver jeg ansat i F. …, datterselskab af S. …. Den 1. februar 1997 bliver jeg involveret i et trafikuheld, hvor jeg pådrager mig et Piskesmæld. Den 1. juli 1997 bliver selskabet opdelt pga. salg af selskab til D. … og IT…. Jeg bliver overført til IT…, men jeg klarer mig yderst dårligt pga piskesmældet. I vinteren1997 får jeg oplyst at jeg snarest står foran fyring, og 1. april 1998 får jeg fyresedlen. Det lykkedes at få et andet job, men jeg falder fuldstændig igennem. Jeg får udbetalt 1/2-den af min uarbejdsdygtighedsforsikring. Medens jeg er sygemeldt meddeler PFA nu, at jeg ikke længere kan få 75% i uarbejdsdygtighedsforsikring men kun 10%. Jeg klager til ledelsen og direktør … meddeler, at PFA har opfattet situationen forkert og fejlen rettes. I 2005 anlægger advokat, … sag i Østre Landsret for at få fuld dækning og efterfølgende meddeler PFA at de retter ind efter frivilligt forlig. Da jeg får invalidepension fra … Kommune kommer jeg igen problemer med PFA og advokat, … må igen træde i karakter og PFA retter igen ind. I mellemtiden får jeg ultimo året før oplyst af PFA i et forecast hvor meget min pension vil være for det kommende år. Fra år 1999-2006 naturligvis kun ½ delen af de 75%, og derefter alle 75% af det en gang tidligere fastsatte flexbeløb. Jeg har derefter mulighed for at disponere mit forbrug efter hvad PFA har forecastet til undertegnede om hvad min invaliditetsydelse vil være for det kommende år, og jeg kan derfor fastlægge min økonomi efter dette. Jeg har aldrig oplevet at min indkomst er gået ned, men varieret noget fra år til år. Jeg kan samtidig oplyse, at jeg får beløbet udbetalt i to beløb henholdsvis pension 1 og 2. Advokat, … og undertegnede har flere gange forespurgt PFA hvorfor pensionerne ikke kan lægges sammen, og hvorfor de er forskellige. Hver gang har vi fået oplyst, at det ene udbetalingsbeløb var større end den andens, men til gengæld var det beløb der kom til udbetaling i år 2026 større på den anden.

Den 20. december 2011 får jeg imidlertid oplyst, at den ene pension er fejlreguleret (bilag 1) og det nye forecast fremsendes i (bilag 2). PFA oplyser, at pga. af udygtighed hos en ny medarbejder er min invaliditetsydelse reguleret for meget fsv. angår forsikring 1, medens forsikring 2 er reguleret iht. depotrenten som forsikring 1 også skulle have været gjort. Man kan ikke forklare hvorfor der går næsten 3 år inden fejlen bliver opdaget og rettet. PFA meddeler, at for første gang vil PFA nedregulere min invaliditetsydelse med kr. 4.830, Jeg kan naturligvis ikke forstå hændelsesforløbet, og beder derfor venligst om aktindsigt Bilag 3 skulle være elektronisk kopi af oprindelig. Forsikringspolice bestemmelser. (bilag 4, 5, 6 og 7 er rykkere om aktindsigt), men intet fremsendes fra PFA., bilag 8. kun at jeg skal acceptere sammenlægningen af pensionerne, samt bilag 9 skulle kopi af original forsikringspolice fra 1994.

Da jeg ikke umiddelbart finder forklaringen troværdig kontakter jeg min gamle arbejdsplads moderselskab, S. … og taler med personale- og forsikringsmedarbejder, …, der oplyser, at jævnfør dennes hukommelse blev invaliditetsydelserne ikke reguleret efter depotrenten, men efter noget andet og et bedre parametre.

Jeg har også kontaktet forsikringsmægleren Willis og talt med flere medarbejdere der har eller har haft S. … - koncernen som kunde, og ingen kan huske at det skulle være depotrenten der regulerer min invaliditetsydelse år for år - men igen en anden reguleringsfaktor.

Willis meddeler, at de har været i kælderen men pga vandskade i år 2011 er kunders forsikringspolicer, rammeaftale osv., blevet ødelagt pga. vandskade. Jeg har med bilagene (4, 5, 6) forsøgt at få kopier af policen samt allonger samt den rammeaftale der også var mellem S. … og PFA, men indtil videre uden held. Hos både Willis og S. … siger alle medarbejdere at man ikke tog en standard ordning, men fik en specieldesignet rammeaftale der var yderst gunstig for medarbejderne, både fsv. angår forsikring og opsparing. Da jeg blev ansat i F. … i 1994 fik jeg oplyst, at pensionsaftalen var yderst fordelagtigt, og der var mange andre relateret penefits.

Jeg har tidligere arbejdet som ekspeditionsleder, intern revisor, konsulent. controller, øk-chef samt regnskabschef og i ingen af de foretagende (banker, forsikringsselskaber eller handels- og produktionsselskaber) har de været muligt for menige medarbejder at rette i vitale dele af computerprogrammer. Disse er lukket land for menige medarbejder, og kun åbne for IT- chefer, programmører samt for ledende medarbejder, der skal indtaste specielle aftaler. Når dis-

se er oprettet er der normalt fuldstændigt spærret for rettelser, idet programmerne kører af sig selv. Normalt ville revisionen opdage sådanne fejl.
Jf. Willis virker en forøgelse af min invaliditetsydelse på 12% ikke urealistisk, jvf den indgåede aftale med S. …

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Jeg ønsker som at min invaliditetsydelse skal tilbageføres til niveau for år 2011, og reguleres derefter fra det opnåede niveau og frem til ophør i år 2026.
Jeg ønsker at PFA skal udlevere de informationer som jeg har bedt om bilagene 4 - 7."

Ved brev af 7/6 2012 til nævnet har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"**Hvilken forsikring er der tale om?**
I forbindelse med sin ansættelse i ... blev [klageren] omfattet af firmaets pensionsaftale pr. 1. november 1994, jf. police ...61 pr. 1/11 1994 (bilag ...). For forsikringen gælder 'PFA Pension's forsikringsbetingelser - 1. juli 1994' (bilag ...).

Firmaet ... blev senere spaltet, og forsikredes ansættelse fortsatte i firmaet ..., og hèr blev policen genbrugt. Policen blev senere genbrugt i forsikredes næste ansættelsesforhold hos ..., som blev tiltrådt den 1. november 1998. Her fratrådte forsikrede den 31. maj 1999 på grund af sygdom.

Forsikringen indeholder bl.a. en invalidepensionsdækning koncession 415, hvorfra der sker fuld udbetaling og ydes fuld præmiefritagelse, når erhvervsevnen nedsættes med 2/3 af den fulde erhvervsevne, og halv udbetaling og halv præmiefritagelse, når erhvervsevnen nedsættes med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne.

Hvori består uenigheden?
Forsikrede ønsker ifølge sit klageskrift, at invaliditetsydelserne på police ...61 skal tilbageføres til niveau for år 2011, hvor der fejlagtigt blev udbetalt 16.591 kr. pr. måned, i stedet for de 12.121 kr. pr. måned, som en korrekt beregning ville vise. Det er forsikredes opfattelse, at PFA's udbetaling af for store ydelser er bindende for PFA's fremtidige udbetalinger.

Det er PFA Pensions holdning, at forsikrede har krav på den ydelse, han har betalt for, og at den korrekt beregnede ydelse udgør 12.121 kr. pr. måned. Vi har ikke gjort krav på tilbagebetaling af for meget betalte ydelser, da PFA har begået fejlen. Det er vores opfattelse, at PFA's udbetaling af fejlagtige ydelser ikke er bindende for PFA, da forsikrede har indset eller burde have indset, at der var tale om en fejl, jf. aftalelovens § 32.

Hvad er der sket?
I fortsættelse af forsikredes fratræden fra sit ansættelsesforhold i 1999 modtog PFA anmodning om udbetaling af invalidepension. PFA imødekom anmodningen for så vidt angår halv udbetaling, idet vi skønnede, at erhvervsevnen var nedsat med mere end 50%, men ikke med 2/3 af den fulde erhvervsevne.

Som følge heraf opdelte vi policen i to dele, idet den ene halvdel med policenummer ...62 (herefter '2'er policen') blev gjort aktiv pr. 1/9 1999 med udbetaling af invalidepension, mens den anden police ...61 (herefter '1'er policen') blev opretholdt som præmiebærende police. 2'er policen fik tilført de reserver, som var nødvendige for udbetaling af invalidepension. Disse reserver danner baggrund for udbetaling af bonus, og de to policer udviklede sig derfor forskelligt.

Senere blev der i 2006 indgået forlig mellem parterne, hvorefter PFA anerkendte, at forsikrede var berettiget til fulde ydelser fra 1. juli 2004, og invalidepensionsudbetalingerne blev igangsat fra den indtil da præmiebærende police (1'er policen). Der var ikke tale om samme ydelser på de to policer, der som anført havde udviklet sig forskelligt i de mellemliggende år. Det fremgår tydeligt af vores udbetalingsbrev fra den 20. juli 2006 (bilag ...).

Forsikrede beklagede sig herover, og PFA fremsendte gennem sin advokat et forslag om sammenlægning af policerne. Dette blev aldrig besvaret, og forsikrede vendte aldrig tilbage til sin klage. Derfor fortsatte policerne uændret.

På grund af en EDB fejl skete der pludselig en utilsigtet udvikling i ydelserne på 1'er policen. Denne udvikling er vist i PFA's brev fra den 21/12 2011 (bilag ...). Det fremgår heraf, at der i årene 2005 - 2008 er sket meget beskedne forøgelser på henholdsvis 170 kr., 245 kr. og 202 kr. pr. måned, hvorefter der pludseligt sker stigninger på henholdsvis 1.448 kr., 1.622 kr. og 1.817 kr.

Sammenlignet med udviklingen på 2'er policen ser tallene således ud:

	...61	**Stigning**	**...62**	**Stigning**
2005	11.446 kr.		12.439 kr.	
2006	11.617 kr.	170 kr.	12.555 kr.	116 kr.
2007	11.862 kr.	245 kr.	12.666 kr.	111 kr.
2008	12.064 kr.	202 kr.	12.778 kr.	112 kr.
2009	13.512 kr.	1.448 kr.	12.982 kr.	204 kr.
2010	15.134 kr.	1.622 kr.	12.982 kr.	0 kr.
2011	16.951 kr.	1.817 kr.	12.982 kr.	0 kr.

Da forsikrede ikke kunne acceptere, at forsikringsydelsen på 1'er policen igen blev nedsat, tilbød vi i vores brev fra den 13. februar 2012 (bilag ...) at lave policerne ens med de højere ydelser på begge, som svarede til det niveau, som 2'er policen var nået op på. Dette forligstilbud blev ikke accepteret af forsikrede. I stedet blev sagen indbragt for Ankenævnet.

Vores begrundelse for at fastholde afgørelsen
Det er PFA's opfattelse, at det har været kendeligt for forsikrede, at der ved de pludseligt forøgede ydelser var tale om en fejl. Det bygger vi på følgende iagttagelser:

- Der var - kendeligt for alle - en verdensomspændende økonomisk krise og meget lave afkast i perioden
- Der var ikke tale om samme udvikling på 2'er policen, selv om 2'er policen skulle være et spejl af 1'er policen, som den er udskilt fra
- Forsikrede har været opmærksom på de to månedlige udbetalinger og har derfor kunnet sammenligne udviklingen.

Det er derfor vores opfattelse, at forsikrede har indset eller burde have indset, at der forelå en fejltagelse, jf. aftalelovens § 32, stk. 1.

Hvis vores regulering af udbetalingerne på 1'er policen anses som erklæringer, som efter forsikredes mening er bindende i en grad, så ydelserne ikke efterfølgende kan sættes ned, gøres det altså gældende, at PFA ikke bundet af erklæringernes indhold.

5. 82.206

Det er korrekt, at der har været afsagt domme, hvorefter forsikringsselskabers/ pensionskassers oplysninger om ydelser er anset for bindende. Omstændighederne har dog været væsentligt anderledes.

Fx var der i dommen U 2011.1750 H tale om udregning af en pensionsydelse forud for forsikredes beslutning om at gå på pension, hvor forsikrede ikke havde haft mulighed for at udregne ydelserne selv og helt måtte forlade sig på opgørelser fra pensionskassen, der efter et års udbetaling måtte erkende, at ydelserne var forkert udregnet. Sagen adskiller sig fra denne sag ved at forsikrede i denne sag har fået udbetalinger gennem en årrække og altså kender niveauet for udbetalinger samt niveauet for årlige reguleringer.

Vi har forsøgt at bilægge striden
Vi har fremsendt et forslag til forsikrede om at løse striden på den måde, at ydelsen på 1'er policen reguleres, så den svarer til ydelsen på 2'er policen.

Det er vores opfattelse, at det er en rimelig løsning på sagen, og vi deltager fortsat gerne i drøftelser om en sådan løsning.

Forsikredes ønske om dokumentation
Forsikrede har forud for indgivelsen af klage til Ankenævnet fremsat ønske om at modtage forskellige beregninger, bilag og forklaringer.

Det er min opfattelse, at forsikredes krav ikke kan imødekommes. Dels har forsikrede allerede modtaget størstedelen af de bilag, han efterlyser, og dels har visse bilag på grund af den medgåede tid mistet aktualitet og er derfor ikke relevante for situationen, som er opstået med de fejlagtige udregninger af regulering hvert år. Endelig udleverer PFA ikke aftaler, som vi har indgået med andre aftalepartnere.

Konklusion
Vi må således fastholde, at der er sket en EDB-fejl, som uretmæssigt har skabt for store udbetalinger på forsikredes 1'er police, men at forsikrede har indset eller burde have indset, at der var tale om fejl, hvorfor de foretagne udbetalinger ikke binder PFA til at fortsætte fejlen fremover.

Vi kræver ikke tilbagebetaling af det for meget udbetalte, og vi er villige til at bilægge striden forligsmæssigt som anført ovenfor og i vores brev af 13. februar 2012."

Ved brev til klageren af 21/12 2011 fra selskabet fremgår bl.a.:

"**Regulering af invalidepensionen på police ...61**

Regulering af invalidepensionen på police ...61 er desværre sket på et forkert grundlag. Vi kan oplyse, at den forkerte regulering er sket helt tilbage fra 1. januar 2005.

År	**Udbetalt invalidepension pr. måned**	**Korrekt invalidepension pr. måned**	**For meget udbetalt pr. måned**
2005	11.446	11.436 kr.	10 kr.
2006	11.617	11.586 kr.	31 kr.
2007	11.862	11.733 kr.	129 kr.
2008	12.064	11.882 kr.	182 kr.

2009	13.512	12.121 kr.	1.391 kr.
2010	15.134	12.121 kr.	3.013 kr.
2011	16.951	12.121 kr.	4.830 kr.

Vi kan oplyse, at da det er PFA Pension, der har begået fejlen, vil det for meget udbetalte på i alt 115.032 kr. ikke blive krævet tilbagebetalt.

Udbetalingen af invalidepension vil blive justeret fremadrettet, således at udbetalingen pr. 1. januar 2012 vil blive udbetalt med det korrekte beløb på 12.121 kr. pr. måned.

Vi beklager fejlen.

Police ...62
Vi gør opmærksom på, at reguleringen af police ...62 er korrekt, og der vil forsat pr. 1 januar 2012 blive udbetalt 12.982 kr. pr. måned."

I brev af 3/7 2012 til nævnet har klageren hertil bl.a. anført:

"Som jeg ser problematikkerne er der flere problemstillinger som jeg mener der skal afklares, inden sagen endelig foreligges Forsikringsankenævnet. PFA bedes venligst redegøre for nedenstående problematikker.

Problem 1
På bilag ..., s 30 - 37. Her skriver ... s 30 afsnit 2, samt s 35 - grundpension. Her står der ordet depotrenten fsv. angår police ...62. På s 32 - oversigt, står der en oversigt for 2013 - 2017, hvor der ikke sker nogen udvikling i depotrenten. Hvis man ser på bilag ..., samt partindlæg af 7. juni 2012, side 2 er udviklingen også for årene 2009 - 2012 på samme niveau, dvs. 0% i stigning.

Hvis man går ind på Finanstilsynets hjemmeside - derefter

Tal & fakta - enter

Virksomheder under tilsyn - enter

Register for teknisk grundlag - enter

Teknisk grundlag for tidligere år - enter

Teknisk grundlæg for livsforsikringsselskaber 2011 - enter

PFA - 29.12.2011 PDF - fil. Depotrenter 1. jan. 2012 - enter. Bilag ... s 39

Jeg har også prøvet fsv. angår tidligere år.

Når jeg ser på det af PFA fremsendte brev af 21. december 2011, kan jeg ikke at der er nogen sammenhæng mellem dette og så de oplysninger PFA selv har rapporteret til Finanstilsynet. **Hvordan hænger dette sammen??**

Problemstilling 2
Jeg har printet indbetalingerne ud fra PFA for perioden 31.01.2005 til 29.06.2012 bilag ...
s 40 - 42.

Hvis man ser på indbetalinger for året 2010, ses det at jeg får først på året udbetalt kr. 15.988 (s41), derefter kommer der regulering 02.02.2010 (s42), og efterfølgende stiger min pension til kr. 17.713 fra 30.09.2010 (s42).

Hvorfor er denne problemstilling ikke beskrevet i PFAs papirer over opgørelserne for de omhandlende år.

Problemstilling 3
I sit brev 7. juni 2012 fra PFA skriver ... at udbetalinger er sket under forsikring nr. ...62.

Bilag ..., side 43-44, udskrift af Østre Landsret af 3. juli 2006, hvori PFA frivilligt indgik retslig forlig, hvori det blev aftalt, at forsikring nr. ...61, skulle have fuld forsikringsydelse og efterregulering fra 1. juli 2004, og som var startet op 1. september 1999.

Bilag ..., side 45-46. Brev fra PFA af 20. juli 2006, hvori der meddeles tilbageregulering af forsikring nr. ...61 jf. frivilligt forlig i Østre Landsret.

Som det ses af bilag ... s 41 er police ...62 større end ...61. Imidlertld fremsendte PFA en skrivelse som de bad os underskrive. Jf. advokat, ... skal man ikke underskrive sådanne aftaler. Endvidere kræver et juridisk indgået forlig i Østre Landsret ingen underskrift. Jf. forligs teksten skal ...61 føres videre og tillægges 50% - **men det er jo ikke sket.**

Nu hvor jeg er begyndt at endevende samtlige selvfundne data, kan jeg tydeligt se, at PFA har lavet adskillige fejl i det fremsendte materiale.

Advokat, ... og undertegnede er kort og godt blevet snydt fra 31.7 2006 og frem til d.d. af PFA - selvom de indgik frivilligt retslig.

Det er indlysende, at vi begge fejlagtigt har troet, at PFA gav mere end de egentlig skulle, og vi har begge troet på PFA plausible forklaring - som desværre ikke holder vand. PFA har hele tiden vidst, at forsikring ...61 var den nye forsikring, medens ...62 var den gamle forsikring.

Jvf bilag ... side 40-42 udskrift af indbetalinger fra PFA fra 31.01.2005 til d.d.. Hvis man ser på 30.06.2006 er indbetalingen kr. 7.910 og efterfølgende skulle beløbet være dobbelt så stort kr. 15.820,00, men blev kun kr. 15.229 en mango på kr. 591,00 for lidt udbetalt.

Både advokat, ... samt undertegnede har flere gange forespurgt hvorfor (de nye forsikring - 2' er/var større end den gamle -1), ... fra advokatfirmaet ... samt medarbejdere hos PFA. Det svar vi har fået hele tiden er, at ...62 gav et bedre her og nu afkast medens formuen til gengæld ville være lidt mindre når jeg blev pensionist. Imidlertid troede vi begge fejlagtigt, at ...61 var den gamle forsikring medens ...62 var den nye forsikring.

Altså direkte i modstrid hvad der var aftalt I Østre Landsret

Problemstilling 4
Undertegnede har naturligvis kontaktet det moderselskab SDC som ejede Finanssupport i 1994, og her har forsikrings- og personalemedarbejder, ... meddelt at jf. dennes hukommelse forrentes indekseringen ikke med en depotrente men med en anden rentesats. Efter megen søgen i arkiverne har vi fundet pensionsaftalen, tillæg nr. 3, samt forsikringsbetingelserne af 1. juli 1994 (bilag ...) tidligere fremsendt til PFA.

Bilag .... side 47. Understegnede har forespurgte forsikringsmæglerne hos Willis, og her har ... meddelt tilbage på, og svaret hvor meget og hvorledes der reguleres vedrørende indekseringen af min invalidepension.

Som det ses, er det en helt anden metode forsikringsmægler, ... fremkommer med.

Problemstilling nr. 5
Jeg har altid troet at PFA havde styr på metoder, forretningsgange, love m.m. samt havde en stærk intern og ekstern revision. Når ... og ..., begge meddeler, at de 11 % er en forkert og banal indtastningsfejl i IT-systemet så tror jeg Dem ikke.

Jeg har tidligere arbejdet som ekspeditionsleder i ... Bank, intern revisor i ..., likviditetschef, samt kontroller og regnskabschef i flere store virksomheder.

I ingen af disse virksomheder har det været fysisk muligt at korrigere i IT-systemernes vitale regnskabs- og styringsdele. ikke engang de IT-medarbejdere fra leverandøren har adgang til disse områder i IT-systemerne. At en udygtig menig medarbejder uden autorisation kan ændre min sats fsv. stigninger forekommer på ingen måde sandsynligt. Når PFA fremkommer med sådanne påstande, vækker det naturligvis også min opmærksomhed på - har man også indrapporteret forkert de andre år.

... samt Willis har meddelt at en regulering på 11% kan godt være rigtigt, da medarbejderne hos ... var utroligt godt dækket ind. Hvis det er rigtigt, så mangler jeg mange penge fra tidligere år.

Endelig skriver ..., at der har været økonomisk verdensomspændende økonomisk krise og som følge deraf lave afkast.

Jeg skal på baggrund af ovenstående udtagelse venligst bede ... bekræfte om PFA tjener eller ikke tjener penge når valuta- og aktiekurserne falder/stiger og når renterne på obligationer falder.

Jeg mener det vil være meningsløst at beskrive de andre problemstillinger der er, før vi har fået klarhed over hvad PFA mener om de problemstillinger som jeg har oplignet samt fået forklaret hvad der er op og ned - samt fundet ud af, hvad det betyder økonomisk.

... skriver endvidere at jeg har udbedt mig gamle oplysninger, og som efter dennes mening er omsonst at aflevere, samt at disse har været afleveret tidligere. Som tidligere meddelt gik jeg naturligvis ud fra at PFA ikke lavede fejl. Som det ses af ovenstående er det måske nødvendigt at fremsende disse. Jeg skal venligst henlede opmærksomheden på bilag ..., hvori ... meddeler, at der skal foretages en række beregninger og for kontrollens skyld. Hvorfor har ... Ikke fremlagt disse.

Anmodning
Der er så mange problemstillinger i denne sag, at jeg skal opfordre PFA for sidste gang til, at fremlægge de nødvendige dokumenter og skrivelser, så vi kan få denne sag gennemarbejdet og lukket til alles tilfredshed."

Ved brev af 20/8 2012 til nævnet har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"**Problem 1**

Hvordan forholder depotrenten i policer, breve mv. sig til depotrenter indberettet til Finanstilsynet?
Til brug for besvarelsen af klagerens spørgsmål har vi ladet udfærdige et depotregnskab for begge policer for 2011 (bilag ... og ...). Det fremgår heraf, at depotrenten er 3,5% p.a.

Aktuar ..., PFA Pension, har i vedlagte beregning (bilag ...) påvist, hvorledes det udregnede rentebeløb svarer til den angivne depotrente.

Der er god sammenhæng mellem depotregnskabet og de anmeldte regler i Finanstilsynet - i dette tilfælde den anmeldelse, der under året 2010 ses registreret i Finanstilsynet den 29/12-2010 med benævnelsen 'Regler for fordeling af realiseret resultat mv.' (bilag ...). På side 15 ses 'Depotrenten for gennemsnitsrentepolicer med ret til bonus' angivet til 3,5% p.a.

Problem 2
Hvorfor er stigningen ikke beskrevet under et for begge policer?

I svarskriftet er de udbetalte beløb angivet med bruttobeløb før skat for hver forsikring for sig. Forsikrede undrer sig vist nok over, at PFA ikke har anført det samlede nettobeløb efter skat, eller at PFA ikke har vist alle ændringerne i 2010.

PFA har anført de bruttobeløb, som forsikrede har modtaget, fordi disse beløb ikke er påvirket af fradrag af kildeskat, og fordi det kan ses, at beløbene på de to forsikringer afviger mere og mere fra hinanden.

Forsikrede har således kunnet undre sig med god grund over, at udbetalingen på den ene police vokser, mens den anden er uforandret.

Hvis forsikrede undrer sig over den ekstraordinære indbetaling på netto 24.239 kr. den 02-09-2010, er forklaringen den, at der er tale om et beløb, som PFA troede manglede i hidtidige udbetalinger, for at ydelserne var korrekte. Desværre var de for høje.'

Problem 3
Er forliget fra Østre Landsret opfyldt?

Det er vores opfattelse at forliget er opfyldt efter den foreliggende forligstekst, som forsikredes advokat har affattet, og som er refereret i retsbogsudskriften.

Det, der er sket, er, at der i 1999, da der blev tilkendt halv invalidepension, blev foretaget en opdeling af den oprindelige police i to lige store policer, hvoraf den ene (police ...62) blev gjort aktiv med udbetaling af ydelser (som altså er halve ydelser, da de er beregnet på baggrund af det halve depot). For at kunne udbetale invalidepension fra denne police, blev der tilført policens depot en reserve, og der opstod herved et spring i reserverne. Reserverne (herunder det beskrevne reservespring) indgår i beregning af renter - både depotrente og fordeling af rentebonus.

Den anden police (police ...61) blev ved med at være præmiebetalt (der blev bevilget henstand med præmiebetalingen, hvorved præmien blev trukket fra depotet). På denne police blev der ikke indsat reserver før i 2006 efter forliget i Østre Landsret, og da kun præmiefritagelse for tiden fra 2004 og reservespring i 2006. Derfor blev depotet på denne police mindre end 2'er policen, og tilsvarende blev ydelserne mindre.

At det forholdt sig således, kan ses af det af klageren fremlagte brev af 20. juli 2006 (bilag ... side 45), hvoraf det fremgår, at efterbetaling af fuld forsikringsydelse på police ...61 fra 1. juli 2004 (jf. forligets punkt 2) netop er sket fra police ...61, og at ydelserne på police ...61 herefter er mindre end ydelserne på 2'er policen.

Forliget synes således at være opfyldt efter den aftalte forligstekst. Forsikredes fortolkning synes ikke at have baggrund i forligsteksten.

Dette problem har været berørt i 2006, hvor PFA fremsendte et forslag gennem vores advokat. Det blev aldrig besvaret, og de forløbne 6 års passivitet må betragtes som en accept af og tilfredshed med tingenes tilstand.

Problem 4
Indeksering af udbetalinger af invalidepension i PFA.

Udbetalinger af invalidepension i PFA Pension reguleres kun, når og i det omfang der tilskrives policen bonus.

Der foretages således ikke nogen anden forud aftalt indeksering af ydelserne.

Hvis forsikrede mener, at han har fået særlige tilsagn om regulering, må han bevise det.

Problem 5.
'De 11% er en forkert og banal indtastningsfejl i IT-systemet. Det tror jeg ikke på.'

Forsikrede erklærer, at det er hans erfaring fra ansvarsfulde stillinger i den finansielle sektor, at det er fysisk umuligt at korrigere i IT-systemernes vitale regnskabs- og styringsdele.

Hertil må det bemærkes, at der i en organisation er forskellige IT-kompetancer. Kun ganske få medarbejdere må korrigere edb-programmer. Flere medarbejdere må korrigere tabelværker, som edb-programmerne anvender, og endnu flere medarbejdere må korrigere andre variabler.

Sådan er det også i PFA. Uanset på hvilket niveau korrektionerne sker, kan der ske indtastningsfejl.

Imidlertid oplyser ... og ... samstemmende, at de ikke har udtalt, at PFA har reguleret med 11%, men alene omtalt, at der er sket en fejl i forbindelse med regulering af invalidepensionen, hvilke var meget åbenlyst. Det var netop grunden til, at PFA stoppede op og analyserede pensionsudbetalingerne.

'... bede ... bekræfte om PFA tjener eller ikke tjener penge, når valuta- og aktiekurserne falder/stiger og når renterne på obligationer falder.'
Om PFA tjener penge eller ikke tjener penge under forskellige forudsætninger er uden relevans for denne sag.

Det, der er vigtigt, er, om der på disse forsikringer i gennemsnitsrentemiljøer kan opnås en indtjening, når værdierne skal investeres i overensstemmelse med de regler, som gælder for gennemsnitsrentepolicer med ret til bonus, endda med en høj grundlagsrente. Det er netop disse vanskeligheder, der har gjort, at der ikke har kunnet gives bonus bl.a. til klagerens forsikringer, og som i øvrigt har tvunget et pensionsinstitut til at opgive ydelsesgarantierne.

11. 82.206

Sammenfatning
Det er PFA Pensions opfattelse, at klageren søger at rejse en storm i et glas vand.

Klageren har fået udbetalt ydelser siden 2006, og PFA Pension har ikke hørt fra klageren om utilfredshed hermed siden september 2006. Det er PFA Pensions opfattelse, at retsforliget er opfyldt efter sit indhold. Uanset om et brev fra 2006 fra PFA Pension via parternes advokater er nået frem til forsikrede eller ej, må det konstateres, at der er udvist passivitet over for den konstante udbetaling i de forløbne 6 år. Forsikrede må antages at være bundet heraf.

Tilbage er alene spørgsmålet om den fejlagtige stigning, der indtræder på 1'er-policen. Den er nem at erkende for klageren, da der ikke sker en tilsvarende regulering på 2'er-policen, men forsikrede reagerer ikke, selv om de to policer skal opføre sig ens, da de er oprettede som to halvdele af samme oprindelige pensionsordning.

Først da PFA Pension opdager fejlen og straks retter den, reagerer forsikrede ved at rejse en stor mængde spørgsmål, som ikke angår det, der er sagens genstand.

Klageren går endda videre, idet han i sin replik side 5, første afsnit, viser, at han først senere agter at rejse endnu flere problemstillinger, selv om han tilkendegiver, at han allerede nu kender dem.

Klageren har ikke rejst disse problemstillinger over for PFA Pension, og den beskrevne fremgangsmåde må antages at være i strid med Ankenævnets vedtægter § 2, stk. 8, hvorefter Nævnet kun kan behandle en klagesag, såfremt klageren forinden forgæves har forsøgt at opnå en ordning ved henvendelse til selskabet.

Det må derfor fordres, at klageren nu klart præciserer de tvister, han mener, der udestår, og ikke bruger PFA Pensions og Ankenævnets tid på at få tilfredsstillet sit ønske om viden om personforsikringer og deres virkemåde."

Af retsforlig indgået mellem klageren og selskabet den 3/7 2006 fremgår bl.a.:

"Til fuld og endelig afgørelse af sagen er der indgået forlig på følgende vilkår:
1. Der meddeles præmiefritagelse på police nr. ...61 fra 1. september 1999, og forsikringen efterreguleres i overensstemmelse hermed.
2. Der udbetales fuld forsikringsydelse på police nr. ...61 fra 1. juli 2004.
3. Der betales ikke FAL-renter ved efterbetaling af forfalden forsikringsydelse."

I brev af 30/8 2012 til nævnet har klageren hertil bl.a. anført:

"PFAs skrivelse giver mig anledning til bemærkninger. Først vil jeg gennemgå de enkelte punkter, derefter de problemstillinger, udsagn samt nogle af påstandene PFA fremkommer med og derefter gennemgå Højesterets dom 2011.1750 samt frivilligt forlig af 3. juli 2006 i Østre Landsret og til sidst gennemgå problematikken omkring indeksering af invaliditetsydelserne.

Problem 1. Hvis man ser på prognoserne fra s32 for 2013 -2017 samt partindlæg af 7. juni 2012, side 2 for 2009-2012 for udviklingen af indekseringen af min invaliditetspension, således for årene 2009-2017 er denne 0% f.s.v. angår police ...62. Der er ikke fremsendt nogen prognose for police nr. ...61.

Det der naturligvis har min interesse er indekseringen af invaliditetsudbetalingerne og ikke selve depotet det tillader jeg mig at antage at det bliver gjort korrekt. Jeg har læst alle de fremsendte policer, forordninger, anmeldelser og ingen giver svar på hvordan min indeksering af invaliditetsudbetalingen foregår.

Iflg. ... fra Willes samt ..., personale- og forsikringschef fra ... står der intet sted hvor og hvordan indekseringen foregår. Som det fremgår af materialet, besvarer det kun enkelte spørgsmål, men kommer ikke til mål. Svarene fra PFA skal ses som isolerede øer, vi kommer ikke fra A til Z

Det af PFA fremsendte svarer ikke på mine spørgsmål. Det giver mig heller ikke svar på hvorfor der ikke findes prognose på police ...61.

Problemstilling 2. PFA undlader klogelig at forklare hvorfor der pludselig sker ændringer i mine månedlige udbetalingsbeløb sidst på året 2010 (for første gang). Som det fremgår af svaret fra PFA sker der en ekstra udbetaling fra PFA pga skattetekniske ændringer, og jeg må naturligvis drage den konklusion, at den ekstra udbetaling skyldes skattetekniske ændringer, og naturligvis skulle PFA have styr på tingene.

Problemstilling 3 flyttes til senere efter afsnittet med Højesterets dommen.

Problemstilling 4. Hvis man ser på uviklingen på min udbetaling af invalidepension for 1999, var min bruttoløn kr. 30.000 pr. måned x 12 = 360.000 deraf 75% invaliditetsydelse = 270.000 i 1999.

Hvis man ser på bilag ..., ny korrigeret pension fra PFA 25.103 x 12 = 301.236 så sker der nogen tilskrivning af bonus i løbet af årene. Det vil sige, at der tilskrives bonus på min pension, og derved også forøger mine månedlige invaliditetsudbetalinger.

PFA har aldrig forklaret og begrundet hvordan det enkelte års ydelser blev udregnet, kun en meddelelse om, hvad det nye beløb bliver for det kommende år. Hvordan skulle jeg kunne kontrollere rigtigheden heraf.

Problemstilling 5 - indtastningsfejl. PFA påstår hårdnakket at der kan ske indtastningsfejl i tabelværkerne som anvendes af EDB-programmerne, og endnu flere medarbejdere må korrigere andre variabler.

Hvis der kun var ændret i tabelværkerne, ville ændringen have betydet at police ...61 og 2, var ændret med samme sats, og alle andre kunder der modtager invaliditetsydelser fra PFA ville også få for meget. Nu er der imidlertid kun rettet i police ...61.

Det må betyde, at der er korrigeret på andet niveau. Her ville et moderne IT-system meddele, at indtastningen var uden for 'normal sporet', og der skulle f.eks. trykkes F3, hvis det er en lille afvigelse, hvis det er en større ændring, skal der f.eks. låses op med en formular underskrevet og undersøgt af en chef.

Ændringen uden for sporet ville komme ud på en undtagelsesjournal, som skulle forklares og accepteres af chefen, økonomistyringen, aktuar afdelingen. Det må også have undret aktuarerne at man hvert år regner forkert. Den interne revision skal naturligvis også have en kopi af indtastningen samt en forklaring. Uregelmæssigheder ville normalt også blive opdaget af ekstern revision.

At fejlen kan ske mange gange og midt på året indikerer at det ikke er en banal indtastningsfejl, men noget helt andet.

11% De omtalte '11%' stammer fra medarbejderne i PFA. Hvis man ser på partsindlæg af 7. juni 2012 side 3 fra PFA.

	...61	Stigning	i %	...62	Stigning	i%
2005	11.446			12,439		
2006	11.617	170	1,48	12.555	116	0,93
2007	11.862	245	2,10	12.666	111	0,88
2008	12.064	202	1,70	12.778	112	0,88
2009	13.512	1.448	12,00	12.982	204	1,60
2010	15.134	1.622	11,99	12.982	0	
2011	16.951	1.817	12,01	12.982	0	

Det er ikke undertegnede der oplyste om de 11%, for jeg får stigningen til 12%. Jeg kan naturligvis undre mig over at PFAs medarbejder kan regne så banalt forkert eller man har set forkert i tabellerne

Hvis begge policer anvender de samme tabeller, variabler, grundlag m.m. så må det være andre fejl som forårsager forskelligheden for årene 2005 til 2008.

Iflg. afdelingsleder, ... fra Willis og ..., Personale- og forsikringschef fra ..., meddeler begge at en indeksering på omkring 11% at være realistisk. Endvidere oplyste begge, at medarbejdere fra ...-koncernen var dækket mere end godt ind og med nogle gode og fordelagtige aftaler, der skulle sikre alle medarbejderne en tryg alderdom eller hvis man kom til skade.
...
Højesterets Dom U 2011.1750H også kendt hos Ankenævnet for forsikring som tidligere sag.
...
Efter at have gennemlæst sagen skal jeg ikke undlade at gøre PFA opmærksom på, at der er utrolig mange lighedspunkter.
...
Endvidere gør jeg også følgende gældende:

- At PFAs skrivelser for de enkelte år er at betragte som en udbetalingsforpligtigelse for det omhandlende år. Endvidere kunne udbetalings niveauet ikke falde, kun stige

...

- At eventuelle taste- og beregningsfejl i PFAs meddelelser ikke er kendelige for sagsøger, og jeg således ikke kunne eller burde indse, at der forelå en fejltagelse jf. aftalelovens § 32, stk. 1.

- At jeg heller ikke på anden vis havde mulighed for selv at beregne min invalide pension eller kontrollere PFAs oplysninger.

- At jeg heller ikke i øvrigt havde været en forpligtigelse til at kontrollere invaliditets ydelserne. PFA har Ikke et offentligt kontrolprogram.

- At undertegnede har indrettet sig økonomisk i tillid til PFAs oplysninger til undertegnede, og troet at oplysningerne samt beregningerne var korrekte.

- At PFAs årlige konkrete meddelelser, som PFA i denne sag har fremsendt årligt til sagsøger, ikke alene er af Informativ karakter, men også har karakter af et egentligt tilsagn om en bestemt pensionsudbetaling for det omhandlende år.

- At ydelserne altid har været opadgående for alle årene aldrig nedadgående. Det niveau PFA havde beregnet kunne ikke mistes.

- At PFA derfor er bundet af sine skrivelser om udbetaling af invaliditets ydelser, og derfor ikke kan tilbageføre stigningerne for de foregående år.

Der er næsten ingen forskelle mellem sagen fra JØF og PFA, både fsv. angår beløb, løbetid, ansvar eller hvem der er den professionelle part.
...
Østre Landsrets forlig B-1572-04 af 3. juli 2006.
Når man gennemlæser bilag ..., side 2, hvor der bl.a. står følgende:

1. Der meddeles præmiefritagelse på police nr. ...61 fra 1. sept. 1999, og forsikringen efterreguleres i overensstemmelse hermed.

2. Der udbetales fuld forsikringsydelse på police nr. ...61 fra 1. juli 2004

Ser man på bilag ..., står der. Hvor meget får du udbetalt, police ...61 kr. 286.849. Beløbet er en efterregulering af anden ½-del af police ...61 for perioden 1. juli 2004 og frem til og med 1. august 2006. Når jeg gennemlæser bilag ... +... kan jeg kun komme frem til, at det er police ...61 der skal reguleres og som også er den ældste iflg. Landsrettens dom/forlig.

Advokat, ... og undertegnede har flere gange forespurgt i den efterfølgende år hvorfor og om police ...62 hvis udbetalinger var større end ...61 men fik hver gang svaret , at udbetalingerne var større her og nu, medens udbetalingen var mindre når jeg gik på pension. PFA fortalte også at de var nødsaget til at gøre denne måde pga. valuar/matematiske grunde, og da det samlede beløb var identisk, blot udbetalingstidspunktet. Nutidsværdien skulle også være næsten identisk.

Nu meddeler, PFA at den videreførende police er ...62 og ikke ...61 som det ellers fremgår af bilag ... og ... samt ønsker at begge policer skal lægges sammen.

Dette er efter min mening ikke i overensstemmelse med hvad der faktuelt korrekt fsv. hvilken police der er den første.

Der er naturligvis bilag ... + ... der kun omtaler ...61 jf. ovenstående. Endvidere der selve policen ...61 af 1994 bilag ..., og til sidst ikke mindst bilag ..., hvori PFA meddeler, at der har været udbetalinger på police ...61 siden 2005, dvs før Østre Landsret forlig som aftalt i 2006.

Jeg skal naturligvis meddele, at jeg på ingen måde har tillid til PFAs håndtering af indeksering af mine invaliditetsydelser for begge policer samt håndteringen af disses udbetalingsydelser.

Det er Indlysende at jf. det frivillige forlig skal forsikring ...61, være præmiefritaget fra 1 sept. 1999, og fuld forsikringsydelse fra 1. Juli 2004 - efterreguleret i juli 2006.

I PFAs brev af 7. juni 2012, side 2, hvad er der sket, afsnit 2, linje 3+4, police ...61 blev opretholdt som præmiebærende police. Jf. punkt 1 i Østrelandsret, skal der meddeles præmie-

fritagelse fra 1. sept. 1999 - hvilket ikke ser ud til at være gjort. PFA nævner også at den manglende præmieindbetaling skyldes at policerne ikke er ens.

Jeg skal derfor anmode, at PFA bliver tvunget at sammenlægge begge policer, således at der kun findes ...61 og til samme økonomiske værdi som under afsnittet under Højesteret.

Hvordan kommer vi videre Hvis man læser på bilag ..., s10, står der ved 1/3 invaliditet opnås 50% invaliditetsdækning og ved 2/3 invaliditet opnår man 100% invaliditetsdækning. Der står imidlertid ikke hvordan man måler invaliditeten -- der overgår til den lægelige verden samt arbejdsskadestyrelsen.

Jeg har gennemlæst samtlige dokumenter, og jeg kan stadig ikke finde hvor det står, hvor indekserer invaliditetsgraden af perioden og det enkelte år.

Da det er det 4. slagsmål jeg har med PFA siden 1999, skal jeg venligst bede Ankenævnet for Forsikring hjælpe undertegnede med hvordan vi undgår fremtidige problemer."

Ved brev af 18/9 2012 har selskabet hertil bl.a. anført:

"**Ad problem 1**
Forsikrede tilkendegiver, at indekseringen af udbetalingerne ved invaliditet har hans interesse, men han kan intet finde om det i materialet.

Svaret er givet i PFA's duplik af 20. august 2012 under punkt 4: 'Udbetalinger af invalidepension i PFA Pension reguleres kun, når og i det omfang der tilskrives policen bonus.'

Denne sammenhæng fremgår nu også af forsikredes brev af 30. august 2012 under **problem 4**: 'Det vil sige, at der tilskrives bonus på min pension, og derved også forøger mine månedlige invaliditetsudbetalinger.'

Ad problem 2
Forsikrede tilkendegiver, at PFA ikke har forklaret, hvorfor der pludselig sker ændring i det månedlige udbetalingsbeløb.

Forklaringen er givet i PFA's svarskrift af 7. juni 2012, side 2, nederst: 'På grund af en EDB fejl skete der pludselig en utilsigtet udvikling i ydelserne på 1'er policen...'

Problem 5
Forsikrede drøfter indgående, hvorledes der i den virksomhed, hvor han har haft sin gang, gælder nogle regler og fremgangsmåder, som muligvis ville have gjort sandsynligheden for en fejl som den skete mindre.

Det bestrides, at forsikrede på den baggrund har mulighed for at udtale sig kategorisk om PFA's forsikringssystem.

Ad problem 4 og 5
Forsikrede viser i sin talopstilling på side 3, hvorledes han burde have indset, at der var tale om en fejlskrift, når den ene del af hans forsikringsordning udviser en stigning, som ikke gør sig gældende for den anden del.

Forsikrede har udstyret opstillingen med procentberegning for stigningen, så det endnu tydeligere fremgår, at stigningen - som kun sker på den ene forsikring - i sig selv er langt ud over det forventelige i en finansiel vanskelig periode.

Ad Højesterets dom U 2011.1750
Forsikrede mener, at denne dom er fuldstændig magen til denne sag.

Det er PFA ikke enig i, og der henvises herved til PFA's svarskrift af 7. juni 2012 side 3, nederst.

Ad problem 3 - Østre Landsrets forlig
Dette punkt er behandlet i PFA's replik fra den 20. august 2012 side 2."

Ved brev af 24/10 2012 har nævnets sekretariat tilskrevet selskabet som følger:

"I forbindelse med sekretariatets gennemgang af ovennævnte sag har vi noteret, at klageren bl.a. i sit brev af 30/8 2012, s 7, har gjort gældende, at præmiefritagelsen for police ...61 ifølge retsforliget fra 2006 skal gælde fra den 1/9 1999. Dette synes også at fremgå klart af forligstekstens pkt. 1.

Imidlertid anfører De i Deres brev af 20/8 2012, s.2, at præmien blev trukket fra depotet på denne ordning (altså henstand) fra den 1/9 1999 til den 1/7 2004, således at der på ordningen først er bevilliget præmiefritagelse fra den 1/7 2004. De anfører i denne forbindelse, at henstandsperioden fra 1999 til 2004 er årsag til, at ydelserne på '1-er'ordningen er mindre end på '2-er'-ordningen.

Umiddelbart synes det herefter at se ud som om, at De burde have bevilliget præmiefritagelse på ordningen helt fra 1999. For så vidt angår forældelse henviser vi bl.a. til forældelseslovens § 5, stk. nr. 3. I Deres forligstilbud til klageren af 13/2 2012 synes De tillige at forudsætte, at ydelserne på de to ordninger følger størrelsen af udbetalingerne på '2-er'-ordningen.

På denne baggrund beder vi Dem venligst redegøre nærmere for på hvilket grundlag De i et senere afsnit i brevet konkluderer, at forliget herefter 'synes opfyldt efter den aftalte forligstekst'?"

Ved brev af 19/12 2012 til nævnet har selskabet bl.a. bemærket:

"**Præmiefritagelsen**
I brevet af 20. august 2012 side 2 har jeg anført, at pol. ...61 blev ved med at være præmiebetalt (henstand). Efter forliget i Østre Landsret blev denne police imidlertid ekspederet om, således at PFA på police ...61 har ydet præmiefritagelse med følgende månedlige præmier:

- 1.9.99 - 1.1.00: 837,16 kr.
- 1.1.00 - 1.1.01: 1.064,41 kr.
- 1.1.01 - 1.1.02: 1.291,66 kr.
- 1.1.02 - 1.1.03: 1.746,16 kr.
- 1.1.03 - 1.1.04: 1.746,16 kr.
- 1.1.04 - 1.7.04: 1.973,41 kr.

På firmaordningen er der aftalt en stigende præmieprocent, og den får man også præmiefritagelse for. Derfor optræder der kraftigt stigende præmiebeløb.

Præmiefritagelsen kan således ikke have medført forskellige ydelser på de to policer. Jeg beklager, at jeg har skabt forvirring på dette punkt.

Punkt 1 i forliget er således opfyldt: 'Der meddeles præmiefritagelse på police nr. ...61 fra 1. september 1999, og forsikringen efterreguleres i overensstemmelse hermed.'

Reservespringet
Derimod blev der med virkning fra den 1/7 2004 udbetalt invalidepensionsydelser fra pol. ...61. Derfor blev der med virkning fra 2004 - først 5 år efter pol. ...62 - indsat et **reservespring** på pol. ...61. Denne forøgelse af depotet indgår som anført i brevet fra den 20. august 2012 i beregning af renter, både depotrenter og fordeling af rentebonus.

Denne forsinkelse bevirkede, at depotet på pol. ...61 blev mindre end pol. ...62, og tilsvarende blev ydelserne mindre.

Punkt 2 i forliget er således opfyldt: 'Der udbetales fuld forsikringsydelse på police nr. ...61 fra 1. juli 2004.'

Opfyldelse af forliget
Retsforliget er således opfyldt. Punkterne 3-5 i forliget ses ikke at være anfægtet.

Forligstilbuddet
Som det fremgår af det anførte, har de to policer haft en forskellig skæbne, hvilket må tilskrives udviklingen i forsikredes erhvervsevne, som har givet sig udtryk ved, at der først blev tilkendt ½ invalidepension fra 1. september 1999 og fuld invalidepension fra 1. juli 2004. Det giver en vis forskel i depotstørrelsen og størrelsen af ydelse.

Bortset fra denne forskel bør de to policer følges ad, da de stammer fra samme police.

Det har for forsikrede været et kardinalpunkt, at de to policer burde være ens. PFA er som foran anført ikke enig heri, men da vi ønskede at få en forligsmæssig afslutning, har vi den 13/2 2012 fremsat et forligstilbud, der bygger på en udjævning af ydelserne på policerne på 2'er policens beregnede højere niveau.

Selv om dette vil begunstige forsikrede uden hjemmel i aftalegrundlaget eller det indgåede forlig, har forsikrede desværre ikke accepteret tilbuddet, som stadig står ved magt."

Ved brev af 7/1 2013 til nævnet har klageren hertil bl.a. anført:

"Når jeg gennemlæser PFAs brev kan jeg ikke få tallene for perioden 01.09.99 til 01.01.00 (kr. 837,16 pr. måned til kr. 10.045.92 pr. år for ½ police total kr. 20.091,84) til at stemme overens med bilag ..., side 2 indbetalinger 46.500 årligt. For god ordens skyld skal det nævnes at bilaget er fra 27. december 1994 dækkende hele policen, og der skal også fratrækkes PFA bidrag, uarbejdsdygtighedsforsikring plus evt. lidt ekstra, og igen medregnes for kommende lønstigninger, men stadig meget mere end det beløb der fremkommer i PFAs brev. For mig fremstår det som beløbsstørrelserne ikke stemmer overens.

Ligeledes kan jeg heller ikke få beløbet til at dække min pensionsopsparing idet beløbet virker usædvanligt beskedent, sammenlignet med hvad der blev indbetalt i 1994.

Ydermere skriver PFA i afsnittet under talkolonnerne Citat 'På firmaordningen er der aftalt en stigende præmieprocent, og den får man også præmiefritagelse for. Derfor optræder der kraftigt stigende præmiebeløb' Citat slut.

Jeg har forgæves forsøgt, at finde alle aftalerne samt policerne, men den omtalt aftale 'uden dato' kan hverken ..., Willis eller undertegnede finde eller kender noget til. Derfor skal jeg venligst bede PFA om at fremsende en kopi af denne aftale, hvori det fremgår at stigningerne i præmierne er sådan accelererende.

Når man udregner procentstigningerne ligger de mellem 0% og 35,2%.

Ydermere vil jeg naturligvis også gerne se, hvordan præmiefritagelsen og dermed indbetalingerne ser ud for perioden 01.07.04 til 31.12.2012, både på police ...61 og ...62.

Til sidst skal jeg endnu bede PFA forklare sig vedrørende tabellerne som tilsyneladende medførte at jeg fik for meget udbetalt uarbejdsdygtighedsydelse for årene 2005-2011."

Ved brev af 1/2 2013 til nævnet har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"***Pensionsbidragets størrelse - betydning for præmiefritagelsen***
[Klageren] kan ikke få de oplyste pensionsbidrag til at stemme med pensionsbeviset fra forsikringens start.

Af vedlagte oversigt fremgår det bl.a.,

- At [klageren] pr. 1/11 1994 blev ansat hos ..., hvor lønnen var 300.000 kr. årligt og pensionsbidraget var 15,5% stigende til 16,5%
- At [klageren] pr. 1/7 1997 blev ansat hos ..., hvor lønnen var 327.588,36 kr. årligt og pensionsbidraget var 16,5%
- At [klageren] pr. 1/10 1998 blev ansat hos ..., hvor lønnen var 360.000 kr., men hér var pensionsbidraget alene 3% stigende til 4,5%
- At [klageren] i den seneste ansættelse betalte en månedlig præmie på 900 kr. stigende til 1.363,50 kr.

Størrelsen af halv præmiefritagelse
Størrelsen af den halve præmiefritagelse fremgår af PFA's tidligere indlæg fra den 19. december 2012.

Når PFA yder præmiefritagelse, skal der ikke betales AMB, og som udgangspunkt vil præmiefritagelse for halv præmie derfor være mindre end halvdelen af den fulde præmie incl. amb.

I forbindelse med kundens fratrædelse fra ansættelsen er der imidlertid ikke mulighed for at fortsætte med at lade dele af forsikringsdækningerne fortsætte med solidarisk prisberegning. Den individuelle pris er i dette tilfælde højere end den solidariske pris - og det er forklaringen på, at der betales mere end halvdelen af præmien forud for præmiefritagelsen.

Præmiefritagelse efter tilkendelse af fuld invalidepension
I forbindelse med tilkendelse af fuld invalidepension anvender PFA en anden model for præmiefritagelse. I stedet for løbende at indbetale præmie på policen, foretager PFA et engangsindskud, som sikrer, at de hidtil gældende aftalte udbetalinger kan opretholdes uden yderligere indbetalinger.

19. 82.206

Fejlens art og karakter
[Klageren] spørger på ny til den fejl, som på den ene police pludselig medførte, at hans udbetaling steg voldsomt, mens den anden havde en uforandret udvikling.

Vi har allerede tidligere svaret herpå i vores første svar til Ankenævnet side 2 - 3.

Hvad der bevirkede fejlen, er ikke relevant i relation til aftalelovens § 32, stk. 1, der fokuserer på [klagerens] mulighed for at erkende fejlen."

Ved brev af 26/2 2013 til nævnet har klageren hertil bl.a. anført:

"PFAs brev af 1. februar 2013 giver anledning til et par bemærkninger samt oplistninger, idet af PFAs materiale ikke er helt korrekt.

Jf. bilag ..., blev jeg ansat den 1. nov. 1994 i ...

Den 1. februar 1997 blev jeg involveret i trafikuheld.

Den 1. juli 1997 blev ... opdelt i ... og ... og jeg arbejdede videre i det sidstnævnte selskab. Da ... skulle opdeles, var jeg allerede begyndt at have alvorlige problemer med at passe arbejdet, og kun via meget lempelige og fleksible arbejdstider lykkedes det mig, at holde mig i gang i ...

Imidlertid ønskede ingen af direktørerne i de nye selskaber (den gamle direktør stoppede den 1. juli 1997) undertegnede som medarbejder, men direktøren i ... bliver pålagt at tage undertegnede, så ingen bliver opsagt ifm fusionen. Det stod klart, at jeg havde flere og flere sygedage i perioden 1. juli 1997 og frem til min opsigelse i 30. marts 1997. For god ordens skyld skal jeg oplyse, at jeg allerede før jul fik besked på, at jeg ikke kunne forvente at forblive i selskabet i det nye år, og i februar 1998 fik jeg oplyst, at jeg ville blive opsagt senest den 30. marts 1998. Det lykkedes undertegnede, at holde mig 'flydende eller svævende pga. mange sygedage samt afspadsering samt et arbejde hvor jeg havde lempelige og fleksible arbejdstider. Jeg kan oplyse, at efter opsigelsen havde jeg 4 mdr. ekstra løn, hvorved jeg fik løn til og med juli 1998.

Jeg begyndte derefter den 15. april 1998 hos ..., og mine problemer var desværre ikke forsvundet, og i sommeren/efteråret var jeg desværre nødsaget til at langtidssygemelde mig. Jeg ringede efter jul (havde været sygemeldt i mere end 110 dage) og meddelte, at jeg ville forsøge, at vende tilbage, men blev mødt af en fyreseddel, og jeg fik derefter løn i 4 mdr. ekstra, hvorved jeg fik løn til maj 1998.

Jeg har ikke noget samlet overblik over hvor mange dage eller procentvis, jeg var syg, fra den 1. feb. 1997 til den 1. juli 1997, eller 1. marts 1998 og frem til den sidste lønudbetaling fra ... den 31. juli 1998 eller ... 31. maj 1999.

Jeg kan dog oplyse, at jeg havde næsten 120 sygedage + de 4 mdr. opsigelse fra 15. april 1998 til 31. maj 1999. Endvidere var der de 4 mdr. ifm opsigelsen hos ... hvor jeg også var registreret syg. Her er der dog nogen overlapning. Ydermere var jeg meget syg, fraværende eller hang på 'pinden' i perioden 1. feb. 1997 til 30. marts 1998 medens jeg var hos ... og ... Uanset hvordan man opgør antallet af dage og i hvilken perioden var jeg mere end 50% sygemeldt medens jeg var hos .../... og ... Uanset hvordan perioderne opgøres og eller udregnes var jeg reelt syg, men fik i den periode lønudbetaling. Naturligvis skal man ikke have

uarbejdsdygtighedsforsikring udbetalt medens man oppebærer lønsum, men antallet af dage har betydning for beregning af hvornår jeg reelt var syg.

Hos ... og ... var pensionen 5% (egenbetaling) plus 10,5% stigende/ændret til 11,5% (firmadel) samt en uarbejdsdygtighedsdækning på 75%.

Hos ... var pensionen 1 % stigende til 1,5% (egenbetaling) plus 2% stigende til 3% firmadel samt en uarbejdsdygtighedsdækning (formodentlig 10%).

Hvis man ser på min uarbejdsdygtighedsforsikrings procent som er 75%, stammer denne fra min oprindelige kontrakt i nov. 1994 hvor jeg blev ansat i ... dvs. en fortsættelse af den oprindelige kontrakt.. Uarbejdsdygtighedsforsikringen udløb i 31. juli 1998. Hvis man ser på mit klageskema 6. marts 2011 pkt. 1 er der beskrevet hvordan PFA forsøgte, at snyde undertegnede for en uarbejdsdygtighedsdækning på oprindelig 75% nu forsøgt nedsat til 10%, men pga klage til direktionen i PFA sørgede PFAs daværende direktør ... at uarbejdsdygtighedsdækningen blev rettet tilbage til 75%. Jeg skal opfordre PFA til at fremsende en kopi af korrespondancen fra 1998 - 1999.

Da jeg startede i ... var det aftalt, at der skulle holdes et møde mellem enten PFAs mæglere eller PFA selv, inden 31. juli 1998, **om hvordan min pension skulle fortsætte.** Da jeg som tidligere meddelt var meget syg på daværende tidspunkt blev mødet aldrig til noget, og min kontrakt blev sat på stand by.

At jeg loyalt forsøger at forsætte selvom alle ods er imod undertegnede betyder imidlertid ikke, at jeg skal tabe mine rettigheder, fordi jeg giver mig selv en sidste chance som aldrig lykkedes. Det var aftalt at min pension skulle stå standby, indtil min situation blev afklaret, og ikke nedreguleres til nogle små midlertidige pensionsindbetalinger. Hvis jeg fx havde indbetalt kr. 20.000 pr måned inden min sygemelding ville PFA naturligvis ikke have accepteret dette høje niveau, men nu forsøgte man i dølgsmål, at lade mine fremtidige indbetalinger være ekstrem små.

PFA har her forsøgt via tavshed og manglende rettidig information forsøgt, at skjule at min pensionsopsparing blev markant lavere. Naturligvis gælder kontrakten fra nov. 1994 (bilag ...) stadig. PFA skal huske på, at min kontrakt blev sat på standby - ikke ændret. Som det fremgår af svarskrift af 7. juni 2012.

*Citat '**Hvilken forsikring er der tale om'***
I forbindelse med sin ansættelse i ... blev [klageren] omfattet af firmaets pensionsaftale pr. 1. november 1994 jf. police ...61 pr. 1.11.1994 bilag ... For forsikringen gælder PFA pension's forsikringsbetingelser - juli 1994 bilag ...

*Firmaet ... blev senere spaltet og forsikredes ansættelse fortsatte i firmaet ..., og her blev policen genbrugt. **Policen blev senere genbrugt i forsikredes næste ansættelsesforhold hos ..., som blev tiltrådt 1. november 1998'.** Citat slut*

Det ses mere end tydeligt, at min police blev genbrugt - intet andet.

Uarbejdsdygtighedsforsikringsprocenten blev 75%, naturligvis skal PFA også bruge indbetalingerne fra ... samt ... som retningsgiver og ikke nogle irrelevante indbetalinger fra ... fra 1. november 1999. For god ordens skyld var jeg allerede langtidssygemeldt før 1. november 1999.

På grund af ovenstående skal PFA regulere min pensionsopsparing således, at den benytter værdierne fra ... og ..."

Ved brev af 11/3 2013 til nævnet har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"[Klageren] berører i brevet to emner:

1. Størrelsen af invalidepension
2. Størrelsen af opsparing til alderspension

Til disse emner skal der nedenfor knyttes bemærkninger, som viser, at de fremførte indsigelser ikke er korrekte.

Men **helt generelt** må det fremføres, at indsigelserne er fremkommet for sent, og at [klagerens] passivitet gennem 14 år binder ham - især da han i den forløbne tid under en retssag har indgået forlig om ydelserne på den selvsamme pensionsordning.

Størrelsen af invalidepension
[Klageren] fortæller i sit brev om sit liv efter ulykken den 1/2 1997 med mange sygedage og med tilrettelæggelse af arbejdet, så han dog kunne opretholde en lønindtægt indtil den 31/5 1999, hvor han fratrådte og havde lønophør.

[Klageren] fremhæver den gode invalidedækning på 75% af lønnen, han havde hos ... og senere hos ...

[Klageren] bagatelliserer sin ansættelse fra 1/11 1998 til 31/5 1999 hos ... (...) og mener ikke, at denne kortvarige ansættelse bør påvirke størrelsen på invalidepensionen.

... fremhæver, at han ved klage til direktionen i PFA Pension fik lov at opretholde dækningen på 75% af lønnen hos ..., efter at PFA Pension havde nedsat invalidedækningen til 65% af lønnen, da pensionsbidraget ikke kunne bære en højere ydelse.

PFA's bemærkninger:
[Klageren] fik tilkendt halv invalidepension og halv præmiefritagelse med virkning fra den 1/9 1999 (3 måneder efter fratrædelse og lønophør i ansættelsesforholdet hos ...).

[Klageren] fik udbetalt invalidepension med 11.363 kr., der som aftalt udgør halvdelen af 75% af årslønnen på 363.616 kr. i dette firma. Denne årsløn var i øvrigt næsten 30.000 kr. højere end den tidligere årsløn under ansættelsen hos ...

Størrelsen af alderspension
[Klageren] anker nu over, at præmiefritagelsen er udmålt i forhold til pensionsbidraget i ansættelsesforholdet hos ..., hvor præmien var væsentlig mindre end i ansættelserne hos ... og ...

[Klageren] beskylder PFA for via tavshed og manglende rettidig information at have forsøgt at skjule, at hans pensionsopsparing blev markant lavere end under de tidligere forudsætninger under tidligere ansættelsesforhold.

[Klageren] mener, at policen fra 1994 (bilag ...) stadig gælder, og at PFA Pension således - fordi der i tidligere ansættelsesforhold, som var afsluttet mere end et år før forsikringsbegivenhedens indtræden, blev betalt et højere pensionsbidrag - bør yde præmiefritagelse, som om [Klageren] stadig var ansat i de for længst afsluttede ansættelsesforhold.

At policen blev genbrugt under de senere ansættelsesforhold, ser [klageren] som et tegn på, at de samme ydelser bør være gældende, selv om pensionsbidraget bliver nedsat voldsomt.

PFA's bemærkninger
Tavshed og manglende rettidig information
Det gøres gældende, at PFA har givet den information, der kan fordres.

Vi vedlægger vores brev fra den 3/3 1999 (bilag ...), hvor der orienteres om, at invalidepensionsdækningen nedsættes til 65%, og hvor der medsendes pensionsbevis (police nr. ...61-0, udskrift nr. 4 - bilag ...).

Vi vedlægger endvidere kopi af [klagerens] klage til direktionen (bilag ...), hvoraf det på side 2, afsnit 2, fremgår, at [klageren] 'ønskede at beholde min invaliditetsdækning på 75% og bruge resten til pensionsopsparing.' På side 2, afsnit 3, viser [klageren] også sit kendskab til forsikringsforhold ved at oplyse, at han 'arbejdede med forsikringerne i ...' og derfor kendte til begrænsningerne i invalidedækningen.

Vi vedlægger også kopi af vores brev fra den 7. april 1999 (bilag ...), hvor vi med henvisning til [klagerens] klage genskaber invalidedækningen på 75% af lønnen og medsender pensionsbevis (police nr. ...61-0, udskrift nr. 5 - bilag ...), hvori også ydelser ved pensionering er oplyst.

Genbrug af police
Sprogbrugen at 'en police bliver genbrugt' indebærer ikke, at præmieprocent fra en tidligere ansættelse bliver fastholdt, eller at alle garanterede dækninger bliver fastholdt, hvis indbetalingerne er lavere i det nye ansættelsesforhold.

Tanken med formuleringen er, at opsparingen indgår - og at opsparingen ikke kommer til at stå som en særskilt police.

Ved at genbruge policen i et nyt ansættelsesforhold hos en arbejdsgiver, som også har pensionsaftale med PFA Pension, opnår forsikrede den fordel, at han ikke får en række fripolicer, som bliver for dyre på grund af administrationsomkostninger og den begrænsede størrelse af depotet.

Præmiefritagelse for en præmie, som var gældende i et tidligere ansættelsesforhold
Der er intet grundlag for, at PFA skal give præmiefritagelse for en tidligere betalt højere præmie, når forsikringsbegivenheden først indtræder ved lønophør i det seneste ansættelsesforhold. Først på dette tidspunkt 'fryses' forholdene fast, og præmiefritagelse ydes på de vilkår, der var gældende på dette tidspunkt, som er den 1/6 1999.

Bagatellisering af ansættelsen i ...
[Klageren] var ansat i ... fra den 1/11 1998 til den 1/6 1999. Han tiltrådte hermed som et led i sin ansættelse på ordinære vilkår den pensionsordning, som gjaldt for dette firma, jf. det fremsendte pensionsbevis (bilag ...). Han arbejdede der og oppebar herfor en løn, der var højere end hos ...

Forsikringsbegivenheden er således sket ved lønophøret i ansættelsesforholdet i ... og ikke under de tidligere ansættelsesforhold.

Konklusion

PFA Pension må fastholde,

- At fremsættelse af krav om præmiefritagelse i forhold til den indbetalte præmie, som var gældende i ansættelsesforholdet, der blev afsluttet den 1/8 1998, og under den bevilgede henstand i perioden 1/8 til 1/11 1998, er sket for sent, og at sådanne krav er forældede.
- At der er udvist rettighedsfortabende passivitet i den forløbne tid - især under hensyntagen til den retssag, som blev forligt i 2006, og som omhandlede samme præmiefritagelse.
- At PFA har imødekommet [klagerens] ønske om 75% invalidedækning allerede i april 1999 og har effektueret denne dækning ved udbetaling af halv invalidepension med halvdelen af 75% af månedslønnen siden 1/9 1999.
- At PFA loyalt har opfyldt sin oplysningspligt ved
  o i brev af 3. marts 1999 at orientere om nedsættelse af invalidepensionsdækningen til 65 % og medsende et pensionsbevis (police nr. ...61-0 udskrift nr. 4), der viser de garanterede ydelser, herunder størrelsen af alderspension
  o efter [klagerens] klage til direktionen at fremsende brev af 7. april 1999 om retablering af invalidepensionsdækning på 75% og medsende et pensionsbevis (police nr. ...61-0 udskrift nr. 5), der viser de garanterede ydelser, herunder størrelsen af alderspension.
- At PFA har udregnet den garanterede ydelse ved pensionering korrekt ud fra det pensionsbidrag, der var gældende under ansættelsen hos ..., hvilket ikke tidligere har givet [klageren], som arbejdede med forsikringer i ..., anledning til at protestere."

Ved brev af 26/3 2013 til nævnet har klageren i det væsentlige gentaget sine tidligere fremsatte synspunkter.

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet at måtte lægge til grund, at der blev udbetalt for store ydelser til klageren fra den ene af klagerens erhvervsevnetabsdækninger som følge af en fejl begået af selskabet. Selskabet har ikke krævet de for meget betalte beløb betalt tilbage, men har nedsat udbetalingerne med virkning for fremtiden. Nævnet finder, at selskabet har været berettiget hertil, da klager ikke findes at have fået en berettiget forventning om, at udbetalingerne også fremtidigt skulle være højere end det, som en korrekt beregning fører til.

Hvad angår det, som klageren har anført om, at pensionsbidraget var for lavt ansat i forbindelse med klagerens sidste ansættelse i 1998-1999, og at præmiefritagelsen fejl-

agtigt er beregnet på dette grundlag, er det nævnets vurdering, at disse forhold er omfattet af det indgåede retsforlig i 2006. Endvidere ligger forholdene så mange år tilbage i tiden, at der nu tillige er indtrådt forældelse.

For så vidt angår selskabets forrentning og regulering af ydelserne mv., finder nævnet, at klageren på det foreliggende grundlag ikke har bevist, at selskabet har begået fejl, der kan danne grundlag for krav mod selskabet.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand